

Antonio Tabucchi

Jegy a tengerben

Kedvesem,

azt hiszem, ennek a szigetnek az átmérője nem lehet több ötven kilométernél, legfeljebb. Van egy parti út, ami egészen körbejárja, gyakran meredeken a tenger fölé hajolva, máskor meg egész lent, a kopár parton, mely elhagyatott, kavicsos, só marta tamariszkuszokkal szegélyezett partszakaszokba torkollik, ahol néha én is elidőzök. Most is egy ilyenről szólok hozzád, halkán, hiszen a déli verő, a tenger és a fehér fény miatt szemeid csukva vannak, ahogy itt fekszel mellettem, látom, ahogy melled az alvó ember egyenletes lélegzetvételének engedelmeskedve megemelkedik, és nem akarlak felébreszteni. Mennyire tetszene ez a hely néhány, általunk ismert költőnek, hiszen olyan durva, lényegi, csak kő, kopár hegyek, tüskék és kecskék. Még az is megfordult a fejemben, hogy ez a sziget nem is létezik, csak azért találtam rá, mert elképzeltem. Nem is egy hely, csak egy lyuk: úgy értem a háló egyik lyuka. Van egy háló, melybe egyre lehetetlenebb nem belegabalyodni, egy vonóháló. S ebben a hálóban én egyre csak a lyukakat keresem. Most mintha hallanám ironikus kacajodat „Na tessék, már megint itt tartunk!” De nem, szemeid csukva és nem mozdulsz. Csak képzelődtem. Hány óra lehet? Nem hoztam magammal órát, egyébként itt úgyis teljesen felesleges.

De ott tartottam, hogy leírom a helyet. Az első, ami itt az ember eszébe jut, hogy milyen sok is az a sok, amit a világ nekünk kínál, nekünk, akik szerencsére a jobbik oldalon vagyunk. Nézd meg ellenben a kecskéket, alig kell nekik valami, hogy megéljenek, megeszik a cserjéket is, és a sót nyalogatják. Minél tovább nézem őket, annál jobban tetszenek, a kecskék. Ezen a parton van hét-nyolc, itt keringenek a kövek közt, pásztor nélkül, biztos ahhoz a házhoz tartoznak, ahova délben betértem. Van egy kávéházféle a nádtető alatt, ahol olívát, sajtot, dinnyét lehet enni. Az öregasszony, aki kiszolgált süket, kiabálnom kellett, hogy hozza ezt a kevéske dolgot, azt mondta, hogy rögtön jön a férje, de a férjét nem láttam, talán csak a képzeletében létezik, vagy én értettem rosszul. A sajtot maga készíti, a saját kezével, bevezetett a ház udvarába, egy poros tér, fallal körülvéve, a kecskeólak felé minden tiszta bogáncs. Kezemmel sarlózó mozdulatot tettem, mintegy mutatva, hogy le kellene vágni a bogáncsot, mert szúr, és el lehet benne esni. Ő egy ugyanilyen, csak sokkal határozottabb mozdulattal válaszolt. Ki tudja, mit akart mondani a levegőt pengéként hasító kezének mozdulatával? Az istállók mellett az épület valamiféle sziklába vájt pincében folytatódik, itt készíti a sajtot, ami nem sokkal több, mint egy sötétben érlelt sós túró, rózsaszínes, paprikás héjban. A műhely egy kőbe vájt szoba, hűvös, hogy azt ne mondjam jéghideg. Van ott egy gránitból készült fölöző, ahol a tej alszik, meg egy dézsa, amiben az írot tartja és egy egyenetlen, ferde asztal, ahol az aludttejet dagasztja, mint a ruhákat a mosóteknőben, aztán jól kicsavarja, hogy jöjjön ki belőle teljesen a víz, végül két formába önti az aludttejet, ahol az megkeményszik, ezek a formák fából vannak, satuként

nyílnak és csukódnak, az egyik gömbölyű, és ez normális, míg a másik úgy néz ki mint a pikk ász, legalábbis nekem úgy tűnt, mert a mi játékkártyáink figurájához hasonlít. Vettem egy formányi sajtot, pikk ász alakút szerettem volna, de az öregasszony nem adott, be kellett érnem a gömbölyűvel. Kértem tőle valami magyarázatot de csak modortalan, torokból jövő, már-már fülsértő mekegést lehetett belőle kihúzni, amit megfejtethetlen mozdulatok kísértek: a hasa tájékán körözött és a szívéhez kapkodott. Ki tudja: talán azt akarták jelteni, hogy az a típus kizárólag az élet legfontosabb eseményeire van fenntartva: a születés és a halál. De, ahogy már mondtam, lehet, hogy ez csak fantáziám szüleménye, mely oly gyakran szárnyal, mint tudod. Mindenesetre a sajt finom, a két szelet barna kenyér között, ahogy éppen eszem, miután megöntöztem egy kis olívaolajjal, amiből van itt bőven, meg néhány levél kakukkfű, ami itt minden ételt ízesít, a haltól a vadnyúlig. Szerettem volna megkérdezni tőled, nem vagy-e éhes: nézd, finom, mondtam neked, ez egy megismételhetetlen dolog, nem-sokára ez is eltűnik a minket körülvevő hálóban, a sajt számára nincsenek lyukak, sem kiút, használd ki. De nem akartalak zavarni, olyan szép volt az álmod és olyan igaz, inkább hallgattam. A távolban egy teherhajót láttam elúszni és a szóra gondoltam, amit leírok neked: teherhajó. Láttam egy teherhajót elúszni, tele... Találd ki, mivel.

Bementem a tengerbe, szépen lassan, kicsi ijedséggel, ahogy a hely megkövetelte. Miközben mentem befelé, érzéseimet kitérve mindannak, amit déli napfény, a kékség, a tengeri só és a magány gerjesztenek az emberben, a hátam mögül ironikus kacajodat hallottam. Jobbnak láttam, ha nem veszek róla tudomást, mentem tovább a vízben, amíg a köldökömig nem ért, ez az ostoba úgy tesz, mintha aludna, gondoltam, közben meg gúnyt űz belőlem. De csak mentem tovább, mint valami kihívásnak engedelmeskedve, aztán megint csak kihívásból, meg azért is, hogy vágjak neked egy grimaszt, hirtelen megfordultam, megmutatván meztelenségemet. Hoplá!, kiáltottam. Nem mozdultál, egy milliméternyit sem, de a hangodat tisztán hallottam, főleg a hangszínt, gúnyos volt. Bravó, gratulálok, még mindig formában vagy!, de a Mézes Part húsz évvel ezelőtt volt, eltelt egy kis idő, vigyázz, nehogy lyukat üss a vízben! Igazán epés mondat volt, el kell ismerned, olyan valakinek címezve, aki úgy ment be a tengerbe, hogy eljätssza az érett faunt, végignéztem magamon, néztem a kékséget körös-körül, és soha még metafora ilyen találónak nem tűnt, és elkapott a nevetségesség érzése és ezzel együtt egyfajta megdöbbenés, mint valami zavarodottság, valamiféle szégyen, úgyhogy magam elé vontam a kezeimet, hogy eltakarjam magam, értelmetlenül, hiszen velem szemben nem volt senki, csak tenger, ég és semmi más. És te messze voltál, mozdulatlanul, kint a parton, túl messze ahhoz, hogy ezt a mondatot elrebezd. Hangokat hallok, gondoltam, hallucinálok. És egy pillanatra megbénultam, a nyakamon hideg izzadság, a víz betonnak tűnt, mintha fogva tartana, mintha így kellene megfulladnom, örökre befalazva, mint egy kovatómbbe zárt, megkövült szitakötő. És, nagy nehezen, lépésről lépére, anélkül, hogy visszafordultam volna, megpróbáltam kitörni a pánikból, ami most már valóban úrrá lett rajtam, egy olyan pánik, amelyben eltűnnek a vonatkozási pontok, hátráltam a part felé, ahol, tudtam, legalább ott vagy te, mint vonatkozási pont, az a biztos pont, ami mindig voltál, ott fekszel a törülköződön, az én törülközőm mellett.

De csak csapongok itt összevissza, ahogy mondani szokás, mert ha nem tévedek, a szigetről kezdtem neked beszélni. Tehát: hozzávetőleg úgy ötven kilométer átmérőjű lehet, és szerintem, nem jut több egy lakosnál minden tíz négyzetkilométerre. Kevés, igazán kevés. Talán kecskéből több van, sőt, egészen biztos vagyok benne. Az egyetlen jó dolog, amit a föld terem, a szeder-cserjéken és fügekaktuszokon kívül, a dinnye, ahol a kövek közül előbukkan a homok, a sárgás homokdűnéken a helyiek dinnyét természetnek, csak dinnyét, kicsit, mint egy grapefruit, mézédese. A dinnyeföldek egyfajta vadszőlő sövény-nyel vannak elválasztva, amely a homokba vájt lyukakban nő, hogy ne marja a só, és hogy a mélyedésben összegyűlhessen az éjszakai harmat, ami valószínűleg az egyetlen táplálékot jelenti a gyökereiknek. A szőlőből sötétrózsaszín, magas alkoholtartalmú bort készítenek, azt hiszem ez a sziget egyetlen itala, a vadon növényekből készült főzeteket nem számítva, amiket hidegen is isznak, és melyek keserűek de jobbára illatosak. Néhány közülük sárga, annak a tuskés, sáfrányszerű növénynek köszönhetően, ami a kövek között nő, és ami egy lapos articsókához hasonlít; ez az ital erős részegséget okoz, sokkal erősebb a bornál és a betegeknek és a haldoklóknak van fenntartva. Először szokatlanul jól érzed magad tőle, aztán hosszú álomba zuhansz, és amikor felébredsz, nem tudod mennyi idő telt el: talán néhány nap is, és nem álmodsz semmit.

Biztos vagyok benne, hogy arra gondolsz, egy ilyen helyre, mint ez sátrat kellene hozni. Igen, de hol vernénk fel: a kövek között? a dinnyék között? Meg aztán, tudod, sosem voltam nagy ász a sátor felferésben, mindig ferdére sikeredtek, szegények, rossz volt rájuk nézni. De találtam egy helyet a faluban. Hihetetlen, de beérsz egy fehér faluba, melynek még neve sincs, csak úgy hívják, a falu, és a romos szélmalmon, amelyhez néhány töredezett lépcső vezet, és amely mintha öröködné a pár ház felett, észreveszel egy táblát, rajta egy nyíl: Szálloda, 100 méter. Két szoba van, az egyik lakatlan. A tulajdonos egy szűkszavú öreg. Tengerész volt, sok nyelven tud, legalábbis megérteti magát, ő a szigeten a mindenes: postás, gyógyszeráros, rendőr. Jobb szeme más színű, mint a bal, nem hiszem, hogy születésétől fogva, inkább valami rejtélyes bal eset miatt, ami az útjai valamelyikén érte, és amit megpróbált elmagyarázni, néhány szóval és azzal a félreérthetetlen mozdulattal, amellyel valaki azt mutatja, hogy valami megsértette a szemét. A szoba nagyon szép, igazán nem is vártuk volna, se én, se te. Egy nagy manzárdszoba, az udvarra néz, a mennyezet a tornác kőoszlopaira épített terasz fölé nyúlik, az oszlopokon kúszónövény fut, hatalmas zöld leveleivel, talán túl sűrű, tele rüggyel, amik éjszaka nyílnak ki, erős illatot árasztva. Azt hiszem, ezek a virágok tartják távol a rovarokat, mert nem láttam rovar a falakon, hacsaknem ez a tisztaság a nem kevés gyík műve, ezek is hatalmasok, és elég aranyosak, hiszen mindig mozdulatlanok, legalábbis látszólag.

A mogorva tulajnak van egy szolgálója, egy öregasszony, aki minden reggel a szobába hozza neked a bőséges reggelit, ánizsos fánkot, mézet, friss sajtot és egy kanna menta illatú zöld teát. Mikor lemegyek, a tulaj mindig egy asztal felett görnyedve számol. Tudj' Isten mit. Azért szóbeli mértéktartása dacára szolgálatkész. Mindig azt kérdezi: como está su esposa¹? Ki tudja, miért

¹ Hogy van a felesége

választotta, hogy spanyolul beszél hozzám, de az „esposa²” szó, amit a kellő tisztelettel ejt, és ami már önmagában is kissé nevetséges, megérdemelne egy jó nevetést, válasz gyanánt. De milyen esposa és esposa, legyen már szíves, és megveregetni a vállát. Ezzel szemben a helyzet által megkövetelt komolysággal válaszolok: jól van, köszönöm, ma reggel nagyon korán ébredt, már lement a partra, nem is reggelizett. Szegény asszony, válaszol, továbbra is spanyolul, étlen- szomjan a tengernél, nem lehet! Összeüti a kezeit, jön az öregasszony. A saját nyelvén mond neki valamit, és ő, gyorsan, gyorsan, elkészíti a szokásos ennivalót, hogy te ne éhezzél. Ezt hoztam hát neked ma reggel, ánizsos fánkot, friss sajtot, mézet. Egy kicsit Piroskának érzem magam, de te nem vagy a nagymama, és szerencsére sehol a gonosz farkas. Csak egy barna kecske van, a sziklák fehérjében, a háttérben meg a kékség és az ösvény, amin végig kell mennem a partig, hogy aztán lefekhessek a törülközőmre, a tiéd mellett.

„Nyílt” jegyet csináltattam neked, ahogy ezt az utazási irodák szakszóval mondják. A duplájába kerül, tudom, de így akkor mehetsz haza, amikor akarsz: és itt nem is annyira az asztmás kompra gondolok, ami naponta egyszer összeköt az úgynevezett civilizációval, hanem főleg a repülőre, ami a szomszéd szigetéről indul, ahol van egy leszállópálya. És nem is azért, hogy szórjam a pénzt, tudod, milyen megfontolt vagyok a kiadásokban, s nem is azt akartam megmutatni, milyen gavallér vagyok, hiszen talán egyáltalán nem vagyok gavallér. Én megértem, hogy dolgoz van: a szokásos dolgok, itt és ott, előre, hátra. Vagyis: az élet. Tegnap este azt mondtad, hogy vissza kell menned, igazán kell. Jól van, nézd, menjél, a nyílt jegy pont erre való. *No problem*, ahogy manapság mondják. Egyébként a pillanat kedvező, a tenger viharos, befelé sodor.

Fogtam a jegyedet, bementem a tengerbe, (ez alkalommal egyenesen nadrágban, hogy megtartsam a búcsúnak járó méltóságot) és ráhelyeztem a víz tetejére. A hullám magával ragadta, és eltűnt szem elől. Úristen, gondoltam egy pillanatra, azzal a szívdobogással, amit akkor érzel, ha valaki elutazik (az elutazások mindig egy kis szorongást okoznak, és tudod, bennem talán túlságosan is), nekimegy a szikláknak. De nem. Megtalálta a helyes irányt, délcegen lebegett a kicsiny öböl vizét felfrissítő áramlat hullámain, és tovatűnt egy szempillantás alatt. Próbáltam lengetni a törülközőt, hogy elköszönjek tőled, de te túl messze voltál. Talán észre sem vetted.

Matolcsi Balázs fordítása

Antonio Tabucchi (Pisa, 1943–) író, irodalomtudós, a portugál irodalom kutatója. Fernando Pessoa műveit kutatja és fordítja olaszra. A nyolcvanas évek végétől egyetemen is tanít, Genovában, a portugál tanszéken.

² feleség

Saila Susiluoto

Öt mese Espoo-kertváros sorházairól

1.

A nők vállalják a világ összes espooi sorházának rabságát. A házak világossárgák és fából épültek, vörösek és fából épültek, fehérek, fából, kőből, kétszintesek. Kicsi udvarok, kinek-kinek megérdemelt szabadsága szerint, sohasem elég. Az ablakok hártyavékonyak, a falak papírból, átsüvít rajtuk a szél, a szomszédok bulija, olykor a Doors. Villognak a karácsonyi fények, egész éjjel ugyanazt éneklik, egyikük mindig virraszt. Beesik a hó, szembe vonyítanak a hőtüskék viharos üvöltései, az ablakban perceg a tévé hangyás szeme.

2.

A gyerekek kiabálnak, a gumicsizmák mindig szanaszét hevernek. Arcba csapnak a kesztyűk, tejes-szájú gyerekek kapaszkodnak a ruhaszegélyekbe, a szegélyek véreznek. Az évezredes rítust a falakra vészték, hieroglif golyák: Abortuszok. Vetélések. A megszületettek. A betegek. Akárhány vendégkönyv sem elég többé, se fal, se ház, a nő az égre, a földre írja, de a szavaknak nem marad nyoma, mert a földet tavasszal bevetik, a férfi ősszel meszet szór a fűre. Senki nem akar rosszat, de nagyon jót sem. Virágoznak aliliomok, virágoznak a gyerekek, virágzik a szeretet és a hazugság.

3.

A homokozónál lebeg, csontoknak ütődik a szél, a sztyeppén nő alakját veri homokba a vihar. Az anyák hastáncot járnak a gyepen, napszínű lapátokkal verik a taktust. A lapátok kútba esnek, ujjukkal csettintik a ritmust, ujjaiuk széttörnek, hisz agyagból vannak, énekelnek, elveszítik hangjukat, már oly sok gyerekbe leheltek életet, de táncolni mindig lehet, táncolnak, mind beduinok, tudják: a lányok jól akarják érezni magukat, de a nőnek muszáj.

4.

Nappal a nők sírnak, csecsemőikkel együtt zarándokolnak egyik lakásból a másikba, a házak kicsik, az élet sivár. Bort isznak, és sírnak: vágd le a hajam, vigyázok a gyerekedre. Süss nekem kuglófot, kitakarítok nálad. Várják a nyarat, gyorsan múlik, években mérik a napokat.

Vonalakat rajzolnak a homokba, mint a rabok, ékírás jeleit, mint aki sokat akar elmondani kevés mozdulattal. De a gyerekek jönnek nevető szívvel, egyre több gyerek maszatos kézzel, mosolygó szájjal, nevetésük meglágyítja a szívet, lábaik eltörlik a vonalakat a porban.

5.

A szomszéd suttog: ablakaink tárva-nyitva, akárcsak az ajtóink. Gyerekeink összetörve, ahogy mi is. Kezeink vékonyra koptak a mosogatószertől, látjuk az ereket, ami a vérbe íratott: amikor a játékokat kipróbáltuk, az Ikea bútort megvettük, a szappantól darabokra szagगतott embereket megértettük. Akkor, mondja, pakoljuk fel a gyerekeket, az otthonokat, menjünk vissza. Nem tudok, mondja magában, visszafelé, mint a varázsige. A tájfutó válogatott tagja voltam, suttogja, ott tudnod kell, hol vagy, éjjel fény vetül a fejről. Aztán azt mondta: Az egyik havat lapátolt, hogy tavasz legyen. A másik rágyújtotta családjára a házat. A harmadik felmászott az Ikea tetejére, kitarta szárnyait, és felrepült a tartós bútorok mennyországaiba.

Saila Susiluoto (1971, Helsinki) finn író nő Helsinki-ben él, négy gyermek édesanyja.

2001-ben az Otava gondozásában kiadott Szárnyasok és Farkasok (Siivekkäät ja Hännäkkäät) című kötete szürrealista hangvételű prózaversek gyűjteménye a nőkről, gyermekeikről, férjeikről és hétköznapi életükről. Ezért Kalevi Jännti díjat nyert, 2005-ben pedig megkapta a Finnország Díjat (Suomipalkinto). Verseit eddig nyolc nyelvre fordították le.

Marjo Isopahkala (1974, Kalajoki) Turkuban él. Szókimondó költészetet művel, amely egyszerre érint meg és ráz meg, nevetett és gondolkodtat el. Szövegeit fekete humorral és lakonikus utalásokkal fűszerezi. Isopahkala jól ismert alakja a finn irodalmi életnek nagysikerű, a közönségét magával ragadó színpadi fellépéseinek köszönhetően is. Jelenleg a helyi egyetem hallgatója.

Marjo Isopahkala

Visszateszi az üres tejesdobozokat a hűtőbe.

A WC-papír tekercset nem használja el teljesen.

A takarítás gondolata szorongást kelt benne,
amit három cigarettával
tud csak levezetni.

Soha nem tanul meg úgy sétálni, ahogyan én szeretném.

Az orrát szívesebben dugja
a szent újságjába, mint az én
kicsi kerek köldökömbe.

De a fogkrémtubust mindketten
durván a közepéről nyomjuk.

Ez örökre összeköt minket.

A magányos zoknit mos,
régí fényképeket rendez.

Hétfvégén pálinkát vesz.

Órákon át festi az arcát,
rendbe szedeti a haját
és ruhákat válogat.

Nem mer telefonálni senkinek,
őt sem hívja senki.

Lemossa az arcát,
elmossa a poharát.

Lefekszik aludni.
Már sírni sem bír.

Merja Virolainen

Többé nem hiszek másban
 csak a Paradicsomban:
 vadfüvek közül forgó köd támad,
 a nyílt vízben táncol a tó közepe felé.
 Vízre fordítom a csónakot,
 az evezők
 zörögnek.

Tenyérrre írt öngyilkosság
 ez az ország
 tűzből született sziget,
 ismerős léptek
 a nádasban.

A buli után mindenki valaki
 mással megy el,
 te vele:
 nekem csupán
 az együttlét utáni levertség marad
 mindig, mosolygok,
 hogy örömet érzek.
 Félek a zárás előtti lámpajelzéstől:
 Az utolsó pillanatig remélem, hogy valami történik.
 Hát nem ismerem még a Helsinki utcán végigfutó
 reggeli fényt elég jól,
 a sokszínű folyót,
 aminek a partjához botorkálok,
 hogy arról írjak?
 A buli után mindenki elment
 valakivel,
 én mindnyájatokat kaptam,
 senkit.

Merja Virolainen (1962, Lapua) Helsinkiben él. Költő, műfordító, képzőművész. Dolgozott többek között ruha- és bábtervezőként, szerkesztőként, irodalomkritikusként; szépírást tanít. *Olen tyttö, ihanaa!* (*Lány vagyok, jaj de jól!*) című érzékeny hangú kötetéért elnyerte az Yleisradio (Finn Rádió) Tanssiva karhu (Táncoló medve) díját.

Mari Velin

Az idő amit élek,
szagtalan virág.

Legalább vágyakoznék,
felrezenne a bimbó
a hideg tavaszban.

Az erdei tó vékony jege alatt
a tél szívhangja lüktet.
Imádságra görnyedt fán a madarak,
akár a tudat képei, szentek.

Az őszi fán, a téli földben
levertséggént bújik meg a bölcsesség.

A fű színe fedi fel az örömet.

Mari Velin (1956, Kiuruvesi) Karkkilaban él. Családanya és tejgazdaságot vezet. Három verseskötete jelent meg. Költészete az apró részletekre érzékenyen tárja fel a finn táj változásait, hangulatait, s egyúttal a benne élő ember lelki rezdüléseit. Hangja és élményvilága egyéni és újszerű a döntően a városi lét élményeire reflektáló kortárs finn költészetben.

Pusztai Varga Ildikó fordításai

Peter Fallon
Gondjaim

Elüldögélünk itt Phil ivójában,
nézzük a *Hill Street Bluest* s a többi filmet.
Ám újabban már nem közömbös,
hogymint mi mindennel traktálnak a *hírek*.

Gyerekrablás, razzia, nyomozás,
körözött gyilkos, békefenntartók, kik
nem tartják fenn a békét. És új törvény,
mely törvénytelen fegyverekre bólint.

A kormány alkudozik. Így vagy úgy,
a vita, rémlik, eltart örökéig.
Szó szót követ... Végül kéménytűzet
jelentenek, s a rossz időt ígérik.

Várok-e többet? Elég-e figyelniük
az időjárásra s egymás szavára?
Őszintén: nem tudom. Nem vágyom másra,
mint egy biztonságos vidéki házra.

Megkérdik: – *Minden rendben?* – *Nagyon is.*
Hát nálatok? – Nem szajkózom, hogy gond van
magam s hazám körül. Csak az a fő,
hogymint nincs hiány, se kórság jószágomban.

Hazamegyek és a tüzet piszkálom.
Gyújtósom lázong, redves rönköm robban.
Csak ezek rendítik meg a nyugalmat,
amelyik itt tenyészik otthonomban.

Peter Fallon 1951-ben született Németországban. Tizennyolc évesen alapította a The Gallery Presst, Írország kiemelkedő irodalmi kiadóvállalatát, amely több mint négyszáz könyvet adott ki. Családjával a County Meath-i Loughcrew-ban él.

Macdara Woods

Üzenetek

Felajánlják, hogy megoldják adógondjaim,
kérdik, nem vagyok-e főnököm nyomorult szolgája,
ígérik, gazdaggá tesznek,
szavatolják, négy nap alatt harminc fontot fogyok,
esküsznek, adósságaim rendezik,
feloldják jelzálogom,
visszafordítják öregedésem,
újranövesztik hajam,
növelik mellbősségem,
négy hüvelykkel hosszabbítják péniszem,
fiatalítanak hormonkezeléssel,
pótolnak, javítanak, újítanak,
és mindezekén túl ígérik:
megtudhatom, hol élünk egyáltalán.

Macdara Woods 1942-ben született Dublinban, ma is ott él. Kilenc verseskötete jelent meg, egyet olasz nyelvre is lefordítottak.

Peter Sirr

Néhány jótanács

Mondd el nekik, mit szeretsz. Mondd el,
a Föld lapos, és amint a szélére érsz, lepottyansz
az unalmas sötétségbe, nevezd akár pokolnak,
de léphetsz bárhová, bármilyen szintű térbe,
melyre a mítoszi visszatérők panaszkodnak,
a hiány csípős büze csap meg. Mondd el, az eső
szakad és sunyin felszivárog és zuhog és zuhog,
mondj el nekik mindent kétszer, nyomatékul,
és másnap megint, hogy módosíthatod.
Próbáld velük ugyanazt újra meg újra.
Mondd, hogy az élet javarészt ismétlés,
s hogy ez hasznukra válik.
Beszélj nekik gravitációról és szerelemről,

dobd fejükre az egész világot,
ha akard, beszélj gyűlölet és vágy
bőséges tudnivalóiról,
pénz és szerelem éhségéről, mondd el, hogy
vannak megengedhető és kevésbé
megengedhető dolgok, bár előnyösebb,
ha az ilyesmit ránk hagyjátok. A lényeg:
ne légy nehézkes, maradj könnyed,
ingereld őket nevetésre, biztasd őket,
hogy higgyék, megúszhatják valahogy.
Vedd rá őket, hogy ingatagnak, merőben emberinek
lássanak téged, felejts el ezt-azt,
tévezzél neveket, és időnként osztályozz
igazságtalanul. Beszélj nekik, ha az segít, magadról.
Légy letört, ha kell.
Mondd nekik, hogy mindnyájan elpusztulhatunk,
vagy hogy a Nap kihunyhat, netán túlhevülhet.
Mondd nekik, ne használjanak aerosolt, szervezz
erre projekteket. A projektek hasznosak. Hangsúlyozd
az együttműködés fontosságát. A gépezet olaja
a harmónia vagy valami efféle.
Beszélj nekik az emberekről, akik eljönnek, hogy
megváltsanak minket szép hangjukkal és költészettel,
melyre szeretnénk időt szakítani, s amelyhez még
visszatéríthetnek. Beszélj nekik azokról,
akik majd eljönnek, sután, dühösen slattyogva
a nyomornegyedekből, a mindmáig reszkető
külvárosokból, s akiknek versei már vérünkben
rohamoznak, vagy sötét templomhajókon át dübörögnek
tökéletesen és tisztán, s megrendítik a csillagokat.

Peter Sirr 1960-ban született Waterfordban. Az Ír Írók Központjának (Irish Writers' Centre) korábbi igazgatója, jelenleg Poetry Ireland Review szerkesztője. Hét kötete jelent meg. Dublinban él.

Gyárfás Endre fordításai